

کاربست نظریه سیستم‌ها

کاربردها در درمان فرد، زوج و خانواده

نویسنده:

شلی اسمیت - آکونا

مترجمان:

حمید سلیمی

سمیه جلالی تبار

خیراله کریم‌زاده

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۴۰۲

سرشناسه	: اسمیت-ایکونا، شلی Smith-Acuna, Shelly
عنوان و نام پدیدآور	: کاربرد نظریه سیستمها کاربردها در درمان فرد، زوج و خانواده/ نویسنده شلی اسمیت - آکونا : مترجمان حمید سلیمی، سمیه جلالی‌تبار، خیراله کریمزاده.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۹۵۲-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Systems theory in action : applications to individual, couples, and family therapy, c2۰۱۱.
موضوع	: روان‌درمانی Psychotherapy روان‌درمانی خانواده Family psychotherapy نظریه سیستمها System theory
شناسه افزوده	: سلیمی، حمید، ۱۳۷۲-، مترجم
شناسه افزوده	: جلالی‌تبار، سمیه، ۱۳۶۰-، مترجم
شناسه افزوده	: کریمزاده، خیراله، ۱۳۶۴-، مترجم
رده بندی کنگره	: RC۴۳۷/۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کاربست نظریه سیستم‌ها

کاربردها در درمان فرد، زوج و خانواده

نویسنده: شلی اسمیت - آکونا

مترجمان: حمید سلیمی - سمیه جلالی تبار - خیراله کریم‌زاده

ناشر: آوای نور

چاپ: اول ۱۴۰۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۹۵۲-۴

نشانی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری، پلاک ۹۹، طبقه

دوم، تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵، شماره: ۶۶۴۸۰۸۸۲

قیمت ۲۱۰۰۰۰ تومان

همه حقوق برای مترجم محفوظ است.

فهرست

۷.....	سخن مترجم
۹.....	پیشگفتار مؤلف
۱۱.....	فصل اول: مقدمه‌ای بر تفکر سیستم‌ها
۲۷.....	فصل دوم: بافت
۵۳.....	فصل سوم: علیت
۷۳.....	فصل چهارم: ارتباط
۹۵.....	فصل پنجم: تغییر
۱۱۷.....	فصل ششم: ساختار
۱۳۹.....	فصل هفتم: تاریخچه و رشد
۱۵۵.....	فصل هشتم: روایت‌های اجتماعی و فرهنگی
۱۷۳.....	فصل نهم: کاربردها در نظریه، تحقیقات و سازمان‌ها
۱۹۳.....	منابع

سخن مترجم

تا چندی پیش عقیده رایج در بین روان‌شناسان و مشاوران این بود که نظریه سیستم‌ها صرفاً به درمان زوج و خانواده اختصاص دارد و کسانی که با افراد کار می‌کنند نیازی به یادگیری آن ندارند. اما شلی اسمیت در این کتاب به خوبی این عقیده را به چالش می‌کشد و با زبانی شیوا و با استفاده از مثال‌های موردی خود در اتاق درمان (ضمن حفظ رازداری) کاربردهای عملی نظریه سیستم‌ها را در درمان فرد، زوج و خانواده به تصویر می‌کشد؛ علاوه بر این در سراسر کتاب از طریق ارتباط دادن نظریه سیستم‌ها با سایر مکاتب مشاوره و روان‌درمانی، از نظریات روان‌پویشی تا نظریات رفتاری و پست‌مدرن، در ذهن خوانندگان پیوندی اسرارآمیز بین تئوری و عمل ایجاد می‌کند.

ترجیح می‌دهم بدون اطاله کلام شما را به مطالعه این متن عمیق و غنی دعوت کنم. لازم‌به‌ذکر است هیچ کاری بدون عیب و ایراد نیست، بنابر این از اساتید، دانشجویان، روان‌شناسان و مشاوران عزیز درخواست می‌شود کاستی‌های احتمالی مورد نظر خود در مورد ترجمه فارسی را از طریق ایمیل زیر به اطلاع مترجم اول برسانند.

حمید سلیمی

دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه شهید چمران اهواز

hamid.salimi۷۲@gmail.com

پیشگفتار مؤلف

بسیاری از مثال‌های این کتاب از کلاس درس می‌آیند و من آنها را با در نظر داشتن دیدگاه دانشجویانم نوشته‌ام. به مدت ۱۷ سال است که این سعادت را داشته‌ام تا درس نظریه سیستم‌ها را برای رشته روان‌شناسی در مقطع دکتری آموزش دهم. این دوره برای تمام دانشجویان سال اول به عنوان بخشی از توالی تئوری یک ساله مورد نیاز است. بر خلاف برنامه‌هایی که نظریه سیستم‌ها را به عنوان بخشی از روان‌شناسی خانواده آموزش می‌دهند، برنامه ما از نظریه سیستم‌ها به عنوان مدلی بنیادین برای کارکرد عمومی سلامت روان استفاده می‌کند. از آنجا که در پی یافتن کتابی بودم که از نظریه سیستم‌ها به این شیوه گسترده استفاده کند، شروع به بررسی امکان نوشتن این کتاب کردم. همان‌طور که در فصول بعدی اشاره می‌کنم، فراتر از متون ابتدایی جالب اما متراکم در مورد به‌کارگیری اصول سیستمی در مورد گروه‌های اجتماعی مختلف، خارج از حوزه خانواده‌درمانی اطلاعات کمی در دسترس بود. به‌علاوه، بیشتر نوشته‌های انجام شده در خانواده‌درمانی به یکی از نظریه‌پردازان اولیه اختصاص داشت. بر همین اساس متوجه شدم که یک متن همه‌جانبه از نظریه سیستم‌ها می‌تواند یک گام به عقب بردارد و یکی از کتاب‌های درسی خانواده‌درمانی را تکمیل کند.

بسیاری از مثال‌های دیگر این کتاب، از کار بالینی خودم نشئت می‌گیرند که می‌تواند راهنمای خوبی برای متخصصان سلامت روان باشد. هنر روان‌درمانی یک فرایند حیاتی و پویا است که پیوسته مرا سر پا نگه می‌دارد و در این فرایند نظریه سیستم‌ها برای من یک راهنمای شایسته بوده است. همچنان که کار من در روان‌درمانی تکامل و بهبود می‌یابد، برای بینش و وضوح بیشتر به مفاهیم مبنایی سیستمی باز می‌گردم. من معتقدم که به اشتراک گذاشتن داستان‌های بالینی تلاشی معنادار و جالب است که هم رضایت فکری را فراهم می‌کند و هم کاری را که انجام می‌دهیم غنی می‌کند. امیدوارم این کتاب برای

متخصصان بالینی فرصتی باشد که مفاهیم اساسی را به‌گونه‌ای مرور کنند که آنها را به تأمل در باب تجربیات‌شان هدایت کند.

بیشتر دانشجویان حوزه سلامت روان در حال یادگیری برای متخصص شدن هستند و اکثر متخصصان نیز دانشجویان مادام‌العمر هستند؛ بنابراین اهداف دوگانه من در نوشتن این کتاب، به طرز قابل‌توجهی با هم همپوشانی دارند. سعی کرده‌ام زبان فنی تفکر عمومی سیستم‌ها را با زبان رایج روزمره انطباق دهم. به عنوان مترجم، همواره تلاش می‌کنم بخشی از هیجان اولیه این روش جامع و دور از دسترس نگاه کردن به رفتار انسانی را حفظ کنم. درعین‌حال، امیدوارم بتوانم کاربرد عملی مشاهده تعاملات انسانی را از طریق دریچه سیستمی به تصویر بکشم. در تألیف کتاب، بسیاری از متون اساسی نظریه عمومی سیستم‌ها، زوج‌درمانی و خانواده‌درمانی را مورد استفاده قرار داده‌ام. همچنین از برخی منابع مورد علاقه خودم در ادبیات روان‌درمانی فردی یاری جسته‌ام. سعی کرده‌ام این منابع پس‌زمینه را طوری با هم ترکیب کنم که عناصر کلیدی هر منبع را به شما نشان دهد و کنجکاوای شما را برای عمیق‌تر شدن در هر نظریه برانگیزد. با این حال، امیدوارم حتی بدون بازگشت به دیگر منابع، مؤلفه‌های اصلی تفکر سیستمی را درک کنید.